

Death by PowerPoint

Håkan Fleischer
Fleischer mentalism & föredrag

Handen på hjärtat, varför håller du muntliga presentationer? Varför lämnar du inte bara ifrån dig en skriven rapport, låter åhörarna läsa och begrunda? Det skulle spara mycket tid och pengar.

Skälet är att du som presentatör har uppgiften att utöver budskapet förmedla en känsla. Du skall göra detta genom att på bästa möjliga sätt beröra åhörraren. Du vill genom din presentation uppnå någonting, vilket förutsätter ett förändrat känsloläge hos publiken. Du vill att de skall köpa någonting, att de skall rösta på dig, att de skall tycka att dina idéer är fantastiska, att de skall vilja samarbeta med dig, etcetera. Vad har PowerPoint med detta att göra? Det enkla svaret är: allt.

Min idé kring PowerPoint är att texten i PowerPoint bör bannlysas. Använd istället enbart bilder, bilder som skapar känslor, väcker associationer och nyfikenhet på din infallsvinkel på ämnet. På så vis stimulerar du ett behagande och berörande hos publiken. Bilderna kan naturligtvis vara av olika karaktär – själv tycker jag om att använda bilder som kan tydas på många sätt, inte sällan med humoristisk underton. Använd proffsiga bilder – clipart går naturligtvis bort, så även bilder uppsökta på Google. Lägg några kronor på att köpa proffsiga bilder – det lönar sig! Till sist – en fara med PowerPoint är att det är alltför lätt att göra många bilder. Håll nere antalet, och låt varje bild markera början på ett nytt avsnitt i din presentation.

OM du absolut måste ha med text på din PowerPoint, minimera antalet ord. Max 4-6 ord. Den informativa delen av budskapet skall DU som talare stå för, inte din PowerPoint. Var också försiktig med ljudeffekter – själv använder jag dem aldrig.

Det kanske låter svårt – men är egentligen ganska enkelt, och min erfarenhet är att det betalar sig snabbt i form av en vaken publik som blir stimulerad på mer än enbart det intellektuella planet. För att exemplifiera: När jag talar om målgruppsanalys inom retoriken, visar jag en bild på ett nyfiket men eftertänksamt barn. Jag gör visningen av bilden till en naturlig paus, och berättar hur jag själv, rent personligt, associerar till bilden. Publiken får genom detta uppleva mig som person, jag bjuder in dem i min personliga sfär (utan att bli privat). Jag kan använda långsökta bilder, för att stimulera en humoristisk funktion. Således visar jag en bild på en tax när jag talar om vikten att ha personlighet i sin presentation. Det är också bra att emellanåt växla in mer sakliga bilder – exempelvis visar jag illustrationer av kroppspositioner när jag talar om kroppsspråk.

Det här sättet att använda PowerPoint innebär att du inte kan använda bilderna som teleprompter. Ledsen. Och lika bra är det – att använda PowerPoint

som ställföreträdande manus är ett säkert sätt att skapa en sömning publik på rekordkort tid. Återigen, om allt centralt i budskapet finns i bilden – vad gör du då där? Var ska de lägga sitt fokus – på dig eller på bilden? Jag tycker det är oförskämt att försätta publiken i ett sådant läge att de behöver välja mellan att fokusera på antingen dig eller bilden.

Till sist, hur skall man göra med lyssnarunderlag? Min idé är att du delar ut ett skrivet lyssnarunderlag EFTER presentationen. Om du lämnar ut det före, försvinner alla överraskningsmoment, och det blir svårt att bygga spänning under talet. Under presentationen vill du ha fullt fokus på dig, på budskapet, och på den känsla som skall förmedlas/skapas hos publiken. Genom att de får tillgång till lyssnarmaterialet i efterhand fyller du också en pedagogisk funktion: om de lyssnat, tagit in budskapet, antecknat och sedan får ut åhörarunderlag, kan de överföra anteckningarna till underlaget, och fördjupa sin inläring av materialet. På så vis har du lyckats att förmedla ett budskap de minns tydligt, du har skapat en känsla kring ditt budskap och du har mer sannolikt än tidigare hållit deras intresse och fokus vid liv. Allt genom att använda PowerPoint på ett mer intelligent sätt. Death by PowerPoint? Nej, inte nu längre.